

Pohjois-Savon hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2023-2027

Ahall 13.06.2022 § 113
26/02.02.2022

Valmistelija: Kari Janhonen, vastuvalmistelija, puh. 044 717 2078,
kari.janhonen@kuh.fi

Hyvinvointialueen investointisuunnitelma

Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot uusista investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle 1.10.2022 mennessä. Ensimmäinen investointisuunnitelma koskee tilikausia 2023–2027.

Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan, jos valtioneuvosto on antanut siihen valtuuden hyvinvointialuetta koskevan lain 15 §:n mukaisesti.

Lainanottovaltuus vuonna 2023

Hyvinvointialueen maksimilainamäärä saadaan ottamalla 4,1 % valtion vuoden 2023 rahoituksesta, 1.147.506.701 € ja kertomalla summa kymmenellä, jolloin maksilainamääräksi saadaan 470.477.747 €. Pohjois – Savon sairaanhoitopiirin ja Vaalijalan kuntayhtymältä siirtyvien lainojen määrä on noin 432 m€, joka vähennetään maksilainamäärästä, jolloin lainanottovaltuudeksi saadaan 38.198.317 €. Valtioneuvosto vahvistaa lainanottovaltuuden kesäkuussa 2022.

Lainanottovaltuuden lisäksi investointeja voidaan rahoittaa tulorahoituksella eli vuosikatteella, josta vähennetään lainanlyhennykset. Hyvinvointialueen vuosikatteeksi on suunniteltu 60.000.000 €, josta on vähennettävä noin 20.000.000 €:n lainanlyhennykset eli investointien tulorahoitukseksi jää noin 40.000.000 €.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja Vaalijalan kuntayhtymältä siirtyvät rahavarat tarvitaan maksuvalmiuden turvaamiseen eikä niillä voida rahoittaa vuoden 2023 investointeja.

Lainanottovaltuus vuodesta 2024 alkaen

STM on päivittänyt investointeja koskevan oppaan maaliskuussa 2022. Oppaassa annetaan tarkempia ohjeita investointien suunnittelusta. Oppaan mukaan lainanottovaltuus vuodesta 2024 alkaen on sidottu vuosikatteeseen, jolloin mm uudet leasing – ja vuokrasopimukset vähentävät hyvinvointialueen lainanottomahdollisuuksia.

Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi.

Hyvinvointialue saa ottaa lainaa valtioneuvoston päätöksen mukaisen määrän investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Hyvinvointialueen lainanottovaltuus on hyvinvointialueen laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoidun lainamäärän erotus. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainamäärä kymmenellä.

Pohjois – Savon hyvinvointialueen talousarvion vuosikatteen on oltava suunnitelmakaudella minimissään 60 – 80 M€, jotta hyvinvointialue kykenee investoimaan riittävästi toiminnan kehittämiseen. Talousarvioiden on myös toteuduttava talousarvioiden mukaisesti.

Lainan lyhennykset 2023 - 2027

Pitkäaikaisten pankkilainojen lyhennykset tulevat olemaan noin 20 - 25 M€ / vuosi investointien suunnittelukaudella 2023 – 2027.

Lainojen lyhennysohjelma on sovitettu yhteen käyttöomaisuuden poistoaikojen kanssa.

Lainojen kokonaismäärään tulee vaikuttamaan valtioneuvoston päätös lainanottovaltuudesta.

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden perustan muodostaa Pohjois – Savon sairaanhoitopiiriltä ja Vaalijalan kuntayhtymältä siirtyvät rahavarat.

Vuodesta 2024 eteenpäin riittävän maksuvalmiuden takaamiseksi tarvitaan sekä riittävä vuosikatetta että lainanottovaltuutta.

Maksuvalmiuden turvaamiseksi hyvinvointialueella tulee olla käytössä myös lyhytaikaisen rahoituksen instrumentteja.

Valtioneuvoston myöntämä ylimääräinen lainanottovaltuus

Valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Valtiovarainministeriö asettaa ylimääräisen lainanottovaltuuden valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialueen nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Mikäli hyvinvointialueelle on myönnetty ylimääräinen lainanottovaltuus, voi hyvinvointialue joutua arviointimenettelyyn.

Pohjois – Savon hyvinvointialueen investoinnit

Kevään 2022 aikana hyvinvointialueella on selvitetty investointitarpeet vuosille 2023 – 2026. Hyvinvointialueelle esitettiin investointeja seuraavasti:

Esitykset taseeseen tulevista investointitarpeista vuosille 2023-2026

	2023	2024	2025	2026	2023-2026 Yhteensä
SOTE					
Rakennukset					
Investoinnit	58 180 000 €	48 000 000 €	25 150 000 €	14 300 000 €	145 630 000 €
Laitteet					
Investoinnit	25 086 356 €	22 989 000 €	24 807 000 €	9 330 000 €	82 212 356 €
Sovellukset					
Investoinnit	59 765 058 €	54 683 993 €	47 852 351 €	38 149 445 €	200 450 847 €
PELA					
Investoinnit	1 390 000 €	1 460 000 €	1 515 000 €	2 310 000 €	6 675 000 €
HVA YHTEENSÄ					
Investoinnit yht	144 421 414 €	127 132 993 €	99 324 351 €	64 089 445 €	434 968 203 €

Lainanottovaltuuden ja omarahoituksen sallimissa rajoissa voidaan vuonna 2023 toteuttaa investointeja noin 78 000 000 €.

Edellä mainittujen taseeseen tehtävien investointien lisäksi on esitetty uusia vuokra- ja leasingsopimuksia seuraavasti:

Esitykset investointeja vastaavista sopimuksista vuosille 2023-2026

	2023	2024	2025	2026	2023-2026 Yhteensä
SOTE					
Rakennukset					
Investointeja vastaavat sopimukset	32 399 000 €	3 150 000 €	24 300 000 €	26 900 000 €	86 749 000 €
Laitteet					
Investointeja vastaavat sopimukset	6 370 000 €	4 845 000 €	6 900 000 €	590 000 €	18 705 000 €
Sovellukset					
joista investointeja vastaavia sopimuksia	4 748 892 €	4 243 892 €	4 258 892 €	4 038 892 €	17 290 568 €
PELA					
Investointeja vastaavat sopimukset	0 €	28 084 400 €	0 €	0 €	28 084 400 €
HVA YHTEENSÄ					
Investointeja vastaavat sopimukset	43 517 892 €	40 323 292 €	35 458 892 €	31 528 892 €	150 828 968 €

Yllä olevassa taulukossa vuokra ja leasingsopimuksen kokonaisarvo on esitetty sopimuksen alkamisvuodelle.

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää ohjeistaa vuoden 2023 talousarvion laadintaa siten, että hyvinvointialueen investointisuunnitelman taseeseen tehtävien investointien loppusummaksi tulee enintään 78 000 000 €.

Esittelijä

va. hyvinvointialuejohtaja Pekkanen Leila

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää ohjeistaa vuoden 2023 talousarvion laadintaa siten, että hyvinvointialueen investointisuunnitelman taseeseen tehtävien investointien loppusummaksi tulee enintään 78 000 000 €.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.